

GADA PĀRSKATA KOPSAVILKUMS

<https://eiopa.europa.eu/>

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Cover photo: © AdobeStock

PDF ISBN 978-92-9473-338-2 doi:10.2854/221925 EI-01-21-439-LV-N

More information on the European Union is available on the internet (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2021

© EIOPA, 2021

Atļauts reproducēt, norādot avotu.

PETER BRAUMÜLLER

PRIEKŠSĒDĒTĀJA VIETNIEKA PRIEKŠVārds

Esmu gandarīts iepazīstināt ar šo pārskatu par EAAP darbību 2020. gadā.

Šis gads pagāja COVID-19 pandēmijas zīmē, būtiski ietekmējot iestādes darbu. Mūsu rīcība bija daudzveidīga — sākot no tūlītēju pasākumu ieviešanas, lai sektors varētu koncentrēties uz darījumdarbības nepārtrauktību un pienākumiem pret apdrošinājuma ņēmējiem un apdrošināšanas atlīdzības saņēmējiem, līdz pat informācijas sniegšanai tieši patērētājiem par to, ko viņiem vajadzētu sagaidīt no savas apdrošināšanas sabiedrības.

Pandēmija uzsvēra patērētāju aizsardzības jautājumu nozīmi. Tā joprojām ir EAAP prioritāte, un gada laikā mēs sniedzām paziņojumu, precizējot uzraudzības prognozes attiecībā uz produktu pārraudzības un pārvaldības prasībām saistībā ar COVID-19. Vēlāk mēs definējām savu pieeju produktu pārraudzības un pārvaldības uzraudzībai. Šis ir tikai viens no mūsu darba aspektiem, lai nodrošinātu patērētāju aizsardzību visa gada garumā.

No uzraudzības viedokļa skatoties, kopumā sektoru stabilitātes nodrošināšanai izveidotās reglamentējošās sistēmas visā pandēmijas laikā ir pienācīgi darbojušās. “Maksātspējas II” režīmā izveidotā uz riskiem balstītā kapitāla rezerve palīdzēja apdrošinātājiem izturēt sākotnējos nopietnos tirgus satricinājumus, kas tika piedzīvoti Covid-19 krīzes dēļ.

Gada beigās publicētajā atzinumā par Maksātspējas II režīmu mēs varējām apkopot informāciju par COVID-19 ietekmi uz apdrošināšanas nozari, un galīgais atzinums atspoguļoja līdzsvarotu pieeju, ņemot vērā sarežģītos laikus.

Runājot par finanšu stabilitāti, 2020. gadā mūsu centieni bija vērsti uz COVID-19 pandēmijas seku uzraudzību un mazināšanu. Kā piemērus mūsu darbam šajā jomā var minēt

paziņojumu par dividenžu sadali un mainīgā atalgojuma politiku saistībā ar COVID-19, riska pārvaldības paneli un regulāru uzraudzību un ziņošanu par finanšu stabilitāti.

Mēs panācām progresu pensiju jomā, jo īpaši pabeidzot regulu par Viseiropas privāto pensiju produktu jeb PEPP, kā arī turpinām darbu pensiju pārvaldības paneļa un pensiju izsekošanas sistēmas jomās. Visi trīs aspekti būs svarīgi pensiju atšķirību likvidēšanā.

COVID-19 pandēmija paātrināja digitālo tehnoloģiju izmantošanu patērētāju un uzņēmumu vidū. Mēs turpinājām virzīties uz priekšu šajā jomā, kurā mūsu galvenais mērķis ir ļaut patērētājiem gūt labumu no digitālās inovācijas, taču bez kaitējuma.

Mēs panācām arī ievērojamu progresu ilgtspējīgas finansēšanas jomā, tostarp atbalstot ES taksonomijas attīstību un virkni pasākumu klimata pārmaiņu jomā.

Es vēlos izteikt atzinību mūsu valdes locekļiem par ieguldīto darbu, palīdzot īstenot mums piešķirtās pilnvaras 2020. gadā, kā arī pateikties mūsu institucionālajai un plašākai ieinteresēto personu kopienai par konstruktīvo sadarbību. Vēlos arī izteikt cieņu Gabrielam Bernardino par EAAPI vadīšanu šajā grūtajā gadā. Mēs novērtējam viņa vadītāja prasmes un stratēģisko redzējumu.

Raugoties nākotnē, nevar novērtēt par zemu apdrošinātāju un pensiju fondu lomu ekonomikas atveseļošanā no COVID-19. Eiropas Savienības Nākamās paaudzes ES atveseļošanas plāns ir balstīts uz zaļajām un digitālajām pārejām un Kapitāla tirgu savienības veicināšanu, un visi trīs ir saistīti ar apdrošināšanas un pensiju sektoru lomu. Tāpēc nākamajos gados mēs balstīsimies uz mūsu sasniegumiem 2020. gadā, lai nodrošinātu, ka apdrošināšanas un pensiju sektori Eiropā veido ilgtspējīgu atveseļošanu, kas nāk par labu ekonomikai, sabiedrībai un cilvēkiem.

FAUSTO PARENTE

IZPILDDIREKTORA PRIEKŠVārds

Mums tāpat kā katrai organizācijai 2020. gadā bija jāpielāgo savs darbības veids, ņemot vērā pandēmijas apstākļus. Mēs spējam ātri pielāgoties, pateicoties labi izveidotajai darba kultūrai, elastīgai attieksmei un stabilai informācijas tehnoloģiju videi.

Mēs mainījām savas pamatfunkcijas, lai varētu ātri un nepārtraukti uzraudzīt riskus tirgū un veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka apdrošināšanas un aroda pensiju sektors arī turpmāk varētu sniegt labumu saviem apdrošinājuma ņēmējiem un apdrošināšanas atbildības saņēmējiem.

Neskatoties uz to, mums tik un tā izdevās sasniegt savus organizatoriskos mērķus, un esmu gandarīts par visu galveno darbība rādītāju sasniegšanu, nodrošinot augstus standartus visās četrās stratēģiskajās prioritātēs, kā arī mūsu starpnozaru ilgtspējīgas finanšu un digitalizācijas jomās.

Visa gada garumā mēs paļāvāmies uz mūsu darbinieku gatavību strādāt sarežģītos apstākļos. Mēs pielāgojām apmācības un attīstību tiešsaistes videi, lai varētu nodrošināt darbiniekiem papildu apmācību noturības un vispārējās attīstības veicināšanai. Šajā sakarā es vēlos pateikties darbiniekiem par uzticamo darbu visa gada garumā.

2020. gadā iestāde izmantoja resursus efektīvi un atbildīgi. Iestādes darbības budžets 2020. gadā bija 29,4 miljoni eiro, un līdz gada beigām mēs bijām īstenojuši saistību apropriāciju 100% apmērā, savukārt maksājumu apropriāciju 82,2% apmērā. Iestāde pieauga arī cilvēkresursu ziņā, un 2020. gada beigās tika aizpildītas 146 amata vietas.

EAAPI, strādājot atklāti un pārredzami, darbojas pilnīgi atbilstīgi ES noteikumiem. Saskaņā ar pārskatatbildības principu iestādē katru gadu revīzijas veic Eiropas Revīzijas palāta, Eiropas Komisijas Iekšējās revīzijas dienests un mūsu iestādes revidenti. EAAPI atzinīgi vērtē sadarbību ar visām Eiropas iestādēm un ir regulāri piedalījies pārbaudes sēdēs Eiropas Parlamentā, tostarp 2020. gada oktobrī Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetārās komitejas sēdē.

Tāpat kā iepriekšējos gados mēs esam daudz guvuši no ciešas sadarbības ar kolēģiem valsts kompetentajās iestādēs un no auglīgām attiecībām ar mūsu valdes locekli un Uzraudzības padomi.

Mēs turpinājam piesaistīt plašu ieinteresēto personu kopu, lai informētu par savu darbu, īpaši caur ieinteresēto personu grupām, kā arī, rīkojot apspriešanos un pasākumus.

Vēlos arī novērtēt Gabriela Bernardino ieguldījumu ne tikai par vadību 2020. gadā, bet arī par apņemšanos divu priekšsēdētāja pilnvaru laikā attīstīt EAAPI par labi atzītu un labi funkcionējošu Eiropas uzraudzības iestādi.

Mēs kā organizācija esam apņēmušies darboties ilgtspējīgi, un šī gada pārskatā atkal esam iekļāvuši vides paziņojumu.

Raugoties nākotnē, mēs turpināsim pielāgot savu darbību un darba veidus jaunajam normālajam stāvoklim, turpinot koncentrēties uz to, lai apdrošināšanas un pensiju sektori varētu pildīt savu lomu ilgtspējīgā Eiropas atveseļošanā.

KOPSAVILKUMS

Covid-19 ir bijis viens no gadsimta globāli graujošākiem notikumiem ar tālejošu ietekmi uz mājsaimniecībām un ekonomiku visā pasaulē. 2020. gadā pēc Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma EAAPI darbība ir vērsta uz uzraudzības iestāžu darbības koordinēšanu, lai nodrošinātu vienotu un konsekventu uzraudzības pieeju visās dalībvalstīs. Jau no paša sākuma EAAPI darbības bija vērstas uz darījumdarbības nepārtrauktības nodrošināšanu krīzes sākuma stadijā, nodrošinot stabilitāti gan apdrošināšanas, gan pensiju sektorā un mazinot ietekmi uz patērētājiem.

Šajā nolūkā EAAPI iesākumā katru nedēļu publicēja informāciju par bezrisku likmi un kapitāla samazināšanos, bet vēlāk, kad bija lielāka nenoteiktība, divas reizes nedēļā. Turklāt EAAPI publicēja patērētāju rokasgrāmatu par apdrošināšanas segumu Covid-19 uzliesmojuma laikā, paziņojumus par tādu Maksātspējas II režīma shēmu atzīšanu, kas balstītas uz pārāpdrošināšanu, un Maksātspējas II režīma uzraudzības ziņojumus Covid-19 kontekstā. Turklāt EAAPI publicēja paziņojumus par Covid-19 ietekmes mazināšanu uz aroda pensiju un apdrošināšanas sektoru, ietverot jautājumus, kas saistīti ar darījumdarbības nepārtrauktību, kā arī maksātspēju un kapitāla stāvokli.

Saskaņā ar pienākumu uzraudzīt un novērtēt tirgus norises EAAPI veica vairākus mērķtiecīgus novērtējumus, lai sekmētu izpratni un atbalstītu lēmumu pieņemšanu, ņemot vērā Covid-19 krīzes būtisko ietekmi uz finanšu tirgiem un reālo ekonomiku. Turklāt EAAPI rūpīgi novērtēja situāciju un tās ietekmi saistībā ar savu krīžu novēršanas un pārvaldības sistēmu.

EAAPI elastīgi vadīja darbu un turpināja īstenot savas pilnvaras.

UZŅĒMUMU UZRAUDZĪBAS UN REGULĒŠANAS VADĪBAS VEICINĀŠANA

EAAPI saskaņā ar attiecīgo regulu ir piešķirtas pilnvaras uzņemties vadošo lomu pārredzamības, vienkāršības un godīguma veicināšanā iekšējā tirgū.

EAAPI turpināja koncentrēties uz jomām, kurās varētu vēl vairāk veicināt stabilāku tiesisko regulējumu un uzlabot patērētāju informētību, gaidot paredzēto visaptverošo tiesību aktu pārskatīšanu, kuru Komisija plānojsi attiecī-

bā uz direktīvu par apdrošināšanas izplatīšanu un Regulu par komplektēto privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktiem.

EAAPI 2020. gadā savu darbību vērta arī uz vairākām īpašām iniciatīvām, lai uzlabotu patērētāju informētību un izpratni par apdrošināšanas un pensiju sektoru, izdodot Brexit patērētāju rokasgrāmatu un izstrādājot interaktīvu tīmekļa vietni par finanšu izglītību.

2020. gadā EAAPI turpināja īstenot savu visaptverošo, uz risku balstīto un preventīvo sistēmu darījumdarbības uzraudzībai, izmantojot EAAPI produktu intervences pilnvaras, virkni uzraudzības un pārraudzības instrumentu, tostarp nepārtrauktu patērētāju tendenču un tirgus uzraudzību, kā arī apmeklējot valstu kompetentās iestādes (VKI).

KONVERĢENCES VIRZĪŠANA UZ AUGSTAS KVALITĀTES PRUDENCIĀLO UZRAUDZĪBU

EAAPI darbā būtiski ir panākt kopēju Eiropas pieeju attiecībā uz uzraudzību.

EAAPI sniedza atzinumu Eiropas Komisijai 2020. gada decembrī, ņemot vērā to, cik svarīgi ir izvērtēt pašreizējās Covid-19 situācijas ietekmi uz Maksātspējas II režīma pārskatu. Turklāt EAAPI publicēja Maksātspējas II režīma interaktīvo noteikumu grāmatu I, kas ir ērti lietojams tiešsaistes dokumentācijas rīks.

Gada laikā EAAPI turpināja veikt pārraudzību, aktīvi piedaloties pārrobežu kolēģijās, un izveidoja turpmākas pārrobežu sadarbības platformas, lai veicinātu spēcīgāku un savlaicīgāku sadarbību starp VKI konkrētās pārrobežu lietās, ļaujot ātrāk identificēt un novērtēt riskus pārrobežu darījumdarbībā. Līdz 2020. gada beigām EAAPI darbojās 6 platformās, iesaistot 21 valsts uzraudzības iestādi.

Starptautiskajā līmenī EAAPI sniedza ieguldījumu Apdrošināšanas kapitāla standarta (AKS) un Sistēmisko risku holistiskā regulējuma izstrādē, kā arī Eiropas Komisijas novērtējumā par to, vai Apvienotās Karalistes apdrošināšanas sistēma ir līdzvērtīga Maksātspējas II direktīvā norādītajai sistēmai. EAAPI veica arī informācijas pieprasījū-

mus un sniedza ieteikumus par gatavību samazināt Brexit ietekmi uz ES apdrošinājuma ņēmējiem.

2020. gadā EAAPI pabeidza salīdzinošu izvērtēšanu par uzraudzības praksi un rezultātiem attiecībā uz proporcionalitātes izmantošanu kārtējā uzraudzības ziņojumā un veica nepārtrauktu salīdzinošu izvērtēšanu par informācijas apmaiņas noteikumiem attiecībā uz atļauju izsniegšanu, paziņošanu un uzraudzību, kas ir iekļauti EAAPI lēmumā par apdrošināšanas uzraudzības iestāžu sadarbību.

Visbeidzot, EAAPI turpināja darbu, lai nodrošinātu Viseiropas privāto pensiju produkta pareizu sagatavošanu un ieviešanu, izstrādājot Viseiropas privāto pensiju produkta (PEPP) pamatinformācijas dokumentu un PEPP paziņojumu.

APDROŠINĀŠANAS UN ARODA PENSIJU SEKTORU FINANSIĀLĀS STABILITĀTES STIPRINĀŠANA

2020. gadā EAAPI saskaņā ar savu pienākumu uzraudzīt un novērtēt tirgus norises veica vairākus mērķtiecīgus novērtējumus, lai sekmētu izpratni un atbalstītu lēmumu pieņemšanu, ņemot vērā Covid-19 krīzes nozīmīgo ietekmi uz finanšu tirgiem un reālo ekonomiku. Turklāt EAAPI rūpīgi novērtēja situāciju un tās ietekmi saistībā ar savu krīžu novēršanas un pārvaldības sistēmu.

EAAPI publicēja uzraudzības paziņojumu par īpaši zemu/negatīvu procentu likmju vides ietekmi, uzsverot būtisko ietekmi uz apdrošināšanas sektoru ES attiecībā uz aktīvu sadali, atkārtotas ieguldīšanas risku, rentabilitāti un maksātspēju.

2020. gada jūnijā EAAPI publicēja otro diskusiju dokumentu par apdrošināšanas stresa testēšanas metodiskajiem principiem sabiedriskai apspriešanai, lai vēl vairāk bagātinātu stresa testēšanas instrumentu kopumu ar papildu elementiem, ko varētu izmantot turpmākajos pasākumos.

PĀRNOZARU TEMATI

EAAPI turpina darboties ilgtspējīgas finansēšanas jomā, atbalstot Eiropas Komisijas rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai.

2020. gadā iestāde publicēja pirmo detalizēto ar klimata pārmaiņām saistīto pārejas risku novērtējumu, kā arī problēmjautājumu dokumentu, kurā izklāstīta iespējamā

pieeja sabiedrības noturības uzlabošanai pret sistēmiska rakstura riskiem, izstrādājot kopīgus noturības risinājumus.

EAAPI publicēja diskusiju dokumentu par nedzīvības apdrošināšanas parakstīšanu un cenu noteikšanu klimata pārmaiņu kontekstā kā turpinājumu atzinumam par ilgtspējību Maksātspējas II režīma ietvaros, atzīmējot, ka nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām ļoti izplatīts arguments, kāpēc neiekļaut ar klimata pārmaiņām saistītos riskus, ir īstermiņa apdrošināšanas raksturs vairumam līgumu.

EAAPI publicēja arī diskusiju dokumentu par metodiku attiecībā uz iespējamo klimata pārmaiņu iekļaušanu dabas katastrofu standarta formulā, apspriežot nepieciešamību, kā arī iespējamās metodikas klimata pārmaiņu iekļaušanai dabas katastrofu maksātspējas kapitāla prasības (SCR) kalibrēšanā.

Covid-19 pandēmija paātrināja sabiedrības pārveidi digitālajā ziņā. EAAPI veica darbu dažādos digitalizācijas, kibernetikas un digitālo finanšu aspektos. EAAPI definēja uzraudzības tehnoloģiju (Suptech) stratēģiju, kuras mērķis ir veicināt uzraudzības iestādes izmantot tehnoloģiju. Tāpat EAAPI pieņēma Kiberriska parakstīšanās stratēģiju, kas ir daļa no EAAPI plašākas misijas veicināt stabilu tehnoloģisko progresu Eiropas Savienības ekonomikas un tās iedzīvotāju labā.

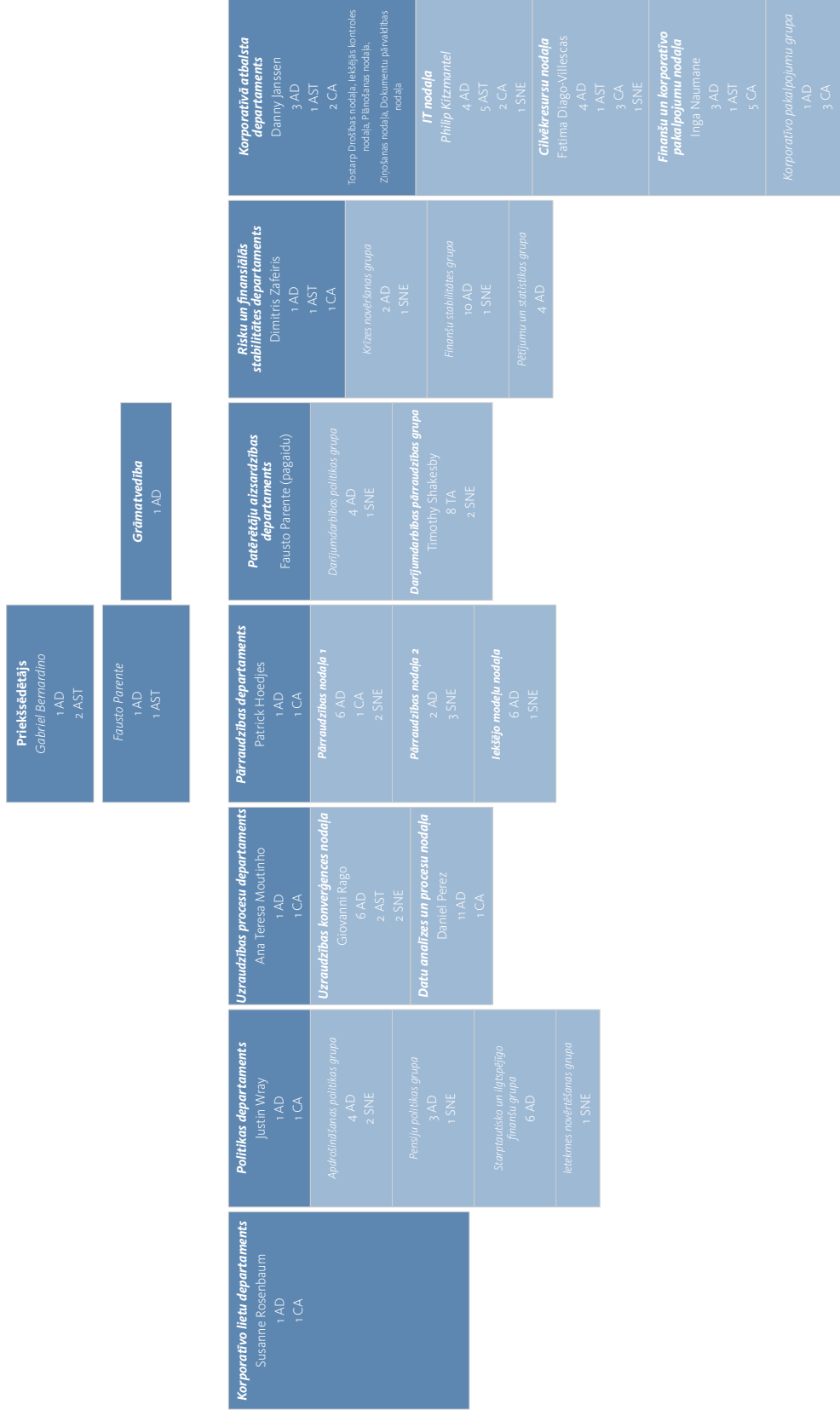
2020. gada vasarā EAAPI organizēja sabiedrisko apspriešanu, lai gūtu labāku priekšstatu par iespējamo Eiropas Savienības apdrošināšanas vērtību ķēdes sadrumstalotību un ar to saistītajiem uzraudzības izaicinājumiem, un publicēja diskusiju dokumentu par (pār)apdrošināšanas vērtību ķēdi un jauniem darījumdarbības modeļiem, kas izriet no digitalizācijas.

EFEKTĪVA UN LIETDERĪGA PILNVARU IZPILDE

2020. gadā EAAPI efektīvi reaģēja uz Covid-19 radītajiem ierobežojumiem darba vietās un turpināja stiprināt savas organizatoriskās spējas. Elastīga resursu pārvaldība ļāva šajos laikos paātrināt lēmumu pieņemšanu, tādējādi ļaujot EAAPI īstenot stratēģiskos mērķus, kas noteikti ikgadējā darba programmā 2020. gadam Covid-19 vidē. Visi EAAPI darbinieki, pārvaldes struktūras un darba grupas turpināja strādāt attālināti, gūstot labumu no jau esošajām automatiskajām darbplūsmām.

ORGANIZĀCIJAS SHĒMA

KĀ SAZINĀTIES AR ES

Klātienē

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem *Europe Direct* informācijas centru. Sev tuvākā centra adresi varat atrast tīmekļa lapā https://europa.eu/european-union/contact_lv

Pa tālruni vai e-pastu

Europe Direct ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību. Ar šo dienestu varat sazināties šādi:

- pa bezmaksas tālruni: 00 800 6 7 8 9 10 11 (daži operatori par šiem zvaniem var iekasēt maksu);
- pa šādu parasto tālruņa numuru: +32 22999696;
- pa e-pastu, izmantojot šo tīmekļa lapu: https://europa.eu/european-union/contact_lv

KĀ ATRAST INFORMĀCIJU PAR ES

Internetā

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā *Europa*: https://europa.eu/european-union/index_lv

ES publikācijas

ES bezmaksas un maksas publikācijas varat lejupielādēt vai pasūtīt šeit: <https://op.europa.eu/lv/publications>. Vairākus bezmaksas publikāciju eksemplārus varat saņemt, sazinoties ar *Europe Direct* vai tuvāko informācijas centru (sk. https://europa.eu/european-union/contact_lv).

ES tiesību akti un ar tiem saistītie dokumenti

Ar visu ES juridisko informāciju, arī kopš 1952. gada pieņemtajiem ES tiesību aktiem visās oficiālajās valodās, varat iepazīties vietnē *EUR-Lex*: <http://eur-lex.europa.eu>

ES atklātie dati

ES atklāto datu portāls (<http://data.europa.eu/euodp/lv>) dod piekļuvi ES datu kopām. Datus var lejupielādēt un bez maksas izmantot kā komerciāliem, tā nekomerciāliem mērķiem.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs